

جریدہ علمیہ

مشیت جلیلہ اسلامیہ نک جریدہ رسیہ سید

جمادی الاولیٰ ۱۳۳۷

عدد ۴۳

آیدہ بر نشر اولیٰ

دربجی سنہ

دارالحکمه الاسلامیه نشریاتی

کلام انجمن

دین نظرندہ حیات

اگر بزم حیاتمیز بو دنیا دہ کی حیات فانیہ دن عبارت اولسیدی، دین نامی آئندہ بر
تأسیس عظیمہ یا اصلاً احتیاج مس ایتمز یا خوددہ دین شیدیکندن باشقہ درلواولمق
ایجاب ایدردی . فقط حیات دنیادن باشقہ و بر آخرتہ و بر تدبیر الہی بہ اعتقادک روح
انسانیک غائب ایدلز بر خاصیت اصلہ سی اولدوغنی طانیق ایچون یالکز حیات اقوامک
جهت دینیہ سہ بر عطف نظر اقتضا ایدر . بو اعتقادک ظہورہ کلدیکی اشکال اولہ چوجقہ
و غریب دہ اولسون، اشانک بزم حواس واسطہ سبلہ طوع و نحر ویریلندن باشقہ بر
نظامنک ادراکنده کی مراتب دہ کذا اولہ بیوک اولسون، ینہ حواس و عقل ایلہ ادراک
اولہ بیلنک وراستہ اسرار آمیز، روحانی، کورولہ من بر شیئی دہا آرامق احتیاجی
مریدہ و مر زماندہ موجوددر . بوکا ک ساده دلانہ اولان اعتقاد باطل تصفیہ ایدلش بر
دین عمومی اعتقادندن دہا آز شہادت ایتمز . فقط فلسفہ بزم دینیورکہ بوباشقہ درلو
اولاماز . بزم درونمزده بر مجادلہ وارددر : عالم حاک نامتناہیلکی بدایتسز، کریسی
کری بہ دائما تکرار باشقہ سبلہ مشروط اولان شی فکرندہ کندینی تسکین ایدہ مین
عقلک مقتضیانہ ضدیتدہ بولنور . بر امر غیر مشروط اولمق سزین هیچ برخامہ، فکرک
هیچ بر اقلانہ واصل اولمیز . بزم علمی حد ذاتندہ جوهر مطلق (بسیط) و اولنک
علیت مطلقہ سی اولمق سزین دوشونہ میز، هیأت کلیۃ عالمی دہ بر موجود واحد اولدن دوشونہ میز۔
بر طاقم تصورات محضہ کہ مشاہدہ کندیلریلہ مجادلہ دہ بولنور و قضاہراتک بر اساس ذہنیہ
اشارت ایدرلر . شمدی بز کر چکدن مابعد الطبیعی اولان ماہیت، علت و کلیت مفہومات
ثلاثہ اصلہ سی قطعاً تحدید ایدرسک بوبقا، اختیار والوہیت فکرلرینہ سوق ایدر .
بولر بو وجہلہ عقلنک ضروری و ناقابل اجتناب اساس فکرلری اولمق اوزرہ نامتناہی
عالم حاک تنظیم طبیہ سہ مقابل بر تنظیم ذہنیک اساس تصوراتی صفتیلہ کندیلری

کوستر بر لر. لکن او مابعد الطبیعی مفهومات اصلیه نک (ماهیت ، علت و کلیت) تحدید مطلق آنحق ادراک زک حدودینک (مکان و زمان) قبی تحتند ممکن اولادوغندن او فکرلده ماهیتلرینک بر تصور مثبت دکل، بلکه آنحق وجودلرینک اعترافه مساعد ایدر لر .

بوراده بزه مهم اولان بو اوچ فکردن برنجیسی، روحک بقاسیدر. عقلک اقتضاسی بر جوهر مطلقه کیدر. شمدی جسم عالمک جوهری اولق اوزره ماده حقیقت فکری اوکنده ثبات ایتمز. تقسیم ایله ماده نک اجزای اصلیه واصل اولغه اوغراشیلیرسه ، بزی بروقت اک کوچک و اک صوک جزئه ایصال ایتمکسزین دایما دهها کوچک جزؤلره متجزی اولور. ترکیب مکانینک نامتاهیلکی اساسی تقسیمک بر نهایتی تجویز ایتمز ؛ هر جزؤینه اجزاسندن تقوم ایدز و بالذات مقوم برشی دکلدر . امرمادی ، مشاهدۀ خارجیه نک متعلقاتی بناء علیه تناهی اساسه قازشی امتناع ایدر . ادراک داخلینک موضوعی اولان بن ایله ایش باشقه درلودر . واقعا مشاهدۀ داخلیه بزه موجود دکل ، آنحق فعالیتلر کوستریر ایسه ده بز شعور ذاتده بو فعالیتلری بالضروره عکس ملاحظه واسطه سیله ذات فعاله اولق اوزره بنه نسبت ایتملی بز . بو بن آنحق وحدت غیر منقسمه اولق اوزره دوشونوله بیلیر ؛ ماده نک بر اجزای مادی کثرینه تقسیمه مشابه اوله رق بنک (روحک) برینلر تعددینه تقریبی کندی کندی محو ایدن بر فکردر . مع مافیه مشاهدۀ نک بر متعلق اولیان بو بن عجبا حقیقت مطلقه مالکیدر یاخود او فعالیتلرک مجرد وحدتی نسبت نقطه سیمی اولسون ، بو بوراده اولاهنوز کسدریلیرک قالیر . لکن جوهر مطلقک وجودی عقلک ناقابل اجتناب بر اقتضاسی اولدیفندن ، بن ایسه بتون ساحۀ ادراک زده حقیقت مطلقه فکری نک اوکنده تناقض داخلین قائم طوران بکانه متعلق بولندوغندن جوهر مطلق تصوری طوغروجه و غیر اختیاری صورته بنه قونار . عقلمز بوکا کوره روحی غیرمادی حقیقت بسیطه اولق اوزره قاورامق لازمدر . ایسته ذهنمک ضروری بر تصور اساسینی صقیله روحک بقایه اعتقاد بورادن نشأت ایدر .

سائر فکرلر کی بقایه اعتقاده ادراک عقلک متعلق مجردی اولق اوزره صرف کندی کندی آنلینی حالدۀ انسانه آنحق آز برشی سویلر . فکرک حدود سلب ایدن

منشأی ، علمی صورتده مطالعه اولونجه ، اوندن هر درلو مشاهده قابلیتی ، هر درلو مثبت قابلیت تصویری تزع ایدز . فقط بزه علمک بوراده نه قدر آز دیه جکی وارسه فکرك انسانلرك حیاتی اوزرنده قدرتی اوقدر بیوکدر . فکرك حقیقی اهمیت دینیسی حد ذاتنده رو حک بقای عقیده عاریه سنده دکلدر . حیات وقوتی بویالکز رو حرك طویقوئرله سرکیلرنده اکتساب ایدر . بز ابدی بی حقیقت مثبت سنده طاینیز ، فقط بز ابدی بی مشاهده سزه رز .

بود قیق رو حک ابدی ایچون بررهان دکلدر ، بلکه بوفکرك بزم صرف عقلی اولان ادراکک واسطه سز بررکن اصلیمی بولندوغنه دلیلدر . بزه دها ایلری بواعقداک مادی صورتده معتبرلکی حقهدهه آنجق ادراک نظریه سی معلومات ویره بیلیر . یعنی بلاواسطه اولان ادراکک - کرك صرف عقلی کرك محسوس منشأدن اولسون - رکن حقیقی اولق اوزره ثابت اولان شی اولا فی الحقیقه آنجق ذهن حائر اعتباردر ؟ فقط عقلک نفسنه اعتمادی اساسه توفیقا اوکامادی اعتباری ده علاوه ایتلیز . عقل کندی حقیقی ادراک قابل عد ایتسیدی کندندن واز کچمک لازم کلیردی . وجود ابدی ایله متاهنک فرقی بزم ایچون ناقابل اجتابدر ، چونکه بزم عقلمز حسی بر عقلدر . اونی بز امر خسیدن آزاده دوشونورسهک او حالده اوزره حد ذاتنده بر طالمک وجودینی ، اشیانک وجود ضروریسی کوسترر ، فقط اونلرك وجود مجردندن فضله سی ده کوسترمن ؛ حقیقت حسیه سنده عقل بونک خلافتنه واقعا ینه حد ذاتنده عالمه تعلق ایدر - ده لکن بزه اوندن ذهن انسانیده آنجق اتفاقی بر طرز تصور ویریرکه باشقه ذهنلرده باشقه درلوده اوله بیلیر . » (افلاطونک فدون مدخلی)

دینی حقهده محرمانه سوزلرنده معاد اعتقادینه دائر (گوته) دییورکه « برکیمه بزم کبی اختیار اولونجه آره صره اولومی دوشونمی اکسک اولماز . بوفکر بی سکون کامله براقیر ، چونکه شو ثابت قناعتدهیم که بزم رو حز تمامیه غیر قابل تخریب ماهیتده بر موجوددر ؛ ازلیدن ابدیه متمادی بر مؤثردر ؛ او کونشه بکز که یالکز بزم بو خاکدانه مندوب اولان کوزلرمنه غروب ایدر کورونور ، فقط حقیقت حالده اصلا غروب ایتیز ، بلکه لایق قطع نشر انوار ایدر . ظن ایدر میسکز که بر لحدبکا القای دهشت ایدر بیلیر ؛ هیچ بر لیاقتی آدم جدرندن غیر فانلیک اعتقادی سلب ایتدیرمن ! بقای شخصی بزم

و طبیعتده کی بتون وجود لرك ماهیتی اوزرینه یایدیغ چوق سنهاك تدقیقاتله بروجهله تعارضده بولماز ؛ بالعكس اوتدقیقاتدن حتی یکی برهان قوتیهله حصوله کلیر . لکن شو وارکه بوشخصیتدن نه قدر چوغی ، یاخوده قدر آزی بقایه مستحق اولور ، بوشقه بر مسئله در و بر نقطه در که جناب حقه بر اقامت لازمدر . شمدیلک یالکز شوکا اولا نظر دقتی جلب ایتک ایسترم : بتون موجوداتك صوکنجی اجزای اصلیه سنهاك صنف و درجات مختلفه سنی طبیعتده کی بتون تظاهراتك مبدأ نقاطی ایتمش کی فرض ایدیورم که بونلره ، کلک روحاندریلمی کندیلمدن نشأت ایتدیکنندن ، ارواح یاخود دها ایسی واحد اساسیلر (مونادر) دیمک ایسترم — لاینبیچه منسوب اولان بواصطلاحی دائماً محافظه ایدلم ، اک بسیط موجود بساطتی افاده ایتک ایچون دها برایسی کوچجه اوله بیلیر . شمدی بو واحد اساسیلردن بعضیلری ، تجربه تكم بزم کوستردیکی کی اوله اوفاق ، اوله اهمیتسزدر که بونلر اک یوکسی آنجق تبی بر خدمت و وارلقه الویریشلیدرلر ؛ دیگرلری بونك خلاقه عادتاً قوتلی و قاهردر . صوکره کیلرک بوندن طولای کندیلمرینه یاقلاشان هر شیئی کندی دایره لرینه چکوب کندی منسوبلرینه یعنی بر بندنه ، رنساته ، بر حیوانه یاخوده دها یوکسه چیقارک بریلدیزه تحویل ایتک معادلریدر . اونلر بوکا کوچک یاخود بیوک جهان ، که اونك مقصدی روحانی صورتده اوصوکره کی واحد اساسیلرده بولتور ، جسمانی اوله رق خار جاده ظهوره کلنجیه قدر دوام ایدرلر . یالکز دها صوکره کیلر اصل ارواح دیمک ایسترم . بورادن شوتیجه چیقارک قارنجه واحد اساسیلری ، قارنجه روحلری اولدیفی کی جهان واحد اساسیلری ، جهان روحلری ده وارد ، هر ایکسی ده منشألرنده تماماً بر اولمادقلری بر دمیینه وجود اصلیلرنده مناسبتداردر . هر کونش ، هر سیاره کندنده دها یوکست بر مقصدی ، دها یوکساک بر وظیفه یی حاملدر که بوندن طولای اونك انکشافاتك ، طبق بر کل فدانسك یاپراق ، صاب و تاج ایله انکشافی کی منتظماً عینی قاعده یه تبعاً میدانه کللی لازمدر ... اورته حالاتك طریطلری بزی بوبانده یا کله مازلر . دائماً طبیعتك عینی تحویلی یاخود تحویل استعدادیدر که یاپراقدن بر چیچک ، بر کل ، بمرطه دن بر طریطل ، طریطلدن ده بر کلک تربیه ایدر . بوندن باشقه سافل واحد اساسیلر دها عالی اولان بریسه اطاعت ایدرلر ، چونکه بالذات اطاعت ایتلری لازمدر . لکن بواخالصه خوشلرینه کتدیکنندن دکل . بوده تماماً بک طبیعی صورتده واقع اولور .

مثلاً شوالی مطالعه ایدم ! او بر طاقم اقسای احتوا ایدر که اونلر همان وجوده کلدیکنده اونلری آیرلیه جق صورتده کندینه ربط ایتکی بیلمش اولان اصل واحد اساسینک هر لحظه ده خدماتنده طور ورلر . اونلرک واسطه سینه بو یاخود شو مو-یتی فصلی اجرا ایده بیلیرم ؛ پارمقلمی بر بیانونک دیشلری اوستنده ایستدیکم کبی طیرانه برافه بیلیرم . او حالده اونلر بکا شه سز روحاً کوزل بر ذوق حصوله کتیرلر ؛ فقط کندیلری صاغر در ، یالکز اصل واحد اساسی ایشیتیر . بناءً علیه فرض ایده بیلیرم که بیانو چالمه منک اتم یاخود پارمقلم ایچون آز یاخود اصلاً پراهمیتی یوقدر . یونلر ده ائی چالشقان آریلر کبی چنلرده ویزلتی ایده رک قایتاشقه ، براغاج اوستنده طور مغه یاخود اونک چیچک دالارنده لذت یاب اولمغه مقتدر اولسیدیلر ، اونلرک حواس ذوقی نه قدر جوق ده ائی بولنوردی !

اولوم آئی ، که بو وجهله ده پک ائی اوله رق خلاص تسمیه اولنور ، بالذات او زماندر که حاکم اولان اصل واحد اساسی او وقته قدر بتون کندینه تابع اولانلری صادقانه خدمتلرندن براقیر . تکون کبی فسادده ماهیت حقیقه سینه نظراً بزم کاملاً مجھول اولان بو اصل واحد اساسینک بر فعل مستقلی اولق اوزره باقیورم . لیکن بتون واحد اساسیلر اویله غیر قابل تخریدر که فعالیتلری خلاص آننده بیله تعطیل یاخود غائب ایتیلر ، بلکه عینی لحظه ده یته تمادی ایتدیرلر . بو وجهله اونلر اسکی مناسبندن آنجق اونک یرینه تکرار بیکلیرینه باشلامق ایچون آریلیرلر . بومبادله ده مهم اولان جهت ، بو یاخود شو واحد اساسیده احتوا ایدیان مقصدک نه قدر قوتلی اولدوغیدر . تربیه کورمش بر انسان روحنک واحد اساسیله بر قوندوزک ، بر قوشک یاخود بر بالفککی قوتلی بر فرق حصوله کتیرر . و بوراده یته روحلرک درجه تربیتانده بولورز که طبیعتک تظاہراتی آنجق بر داده قدر کندمزه ایضاح ایتک ایستدیکمز کبی او تربیتی قبوله مجبورز . هر واحد اساسی یرده کی حیاتنک ختامنده مندوب اولدوغی یرہ : صوبه ، هوا به طور اراغه آتسه ، ییلدیزلر کیدر ؛ حتی یونلری اورایه سوق ایدن جذب نهائی استقبالده کی تقدیرلرینک سرخی ده محتویدر . بقاضیه قاعث بکا بالخاصه فعالیت مضمونندن ده صدور ایتمکده در ؛ چونکه بن صوکه قدر طور مقسزین اجرای تأثیر ایدرسم او حالده طبیعت ، شمذیکی وجودم بم روحه آرتق طباته ماز اولونجه بکا یکی بر وارلقی صورتی کوسترملیدر .

بز مناسوی صورتده غیرفانی دکلز ، و مستقبلاً بیوک بر فعالیت صفتیه کورونمک
ایچون انسان بیوک بر فعالیتده اولمیدر . عالیجناب یاراتیلان بعض اعظمی خاطره
کتیره لم . روحک اونلرکی یوکسک قوتلرینک فروبندن طبیعتده اصلا و هیچ بر حال
تختنده بحث ایدیه من ؛ طبیعت سرمایه لریله اصلا اولیه مسرفانه معامله ایتز . اونلرک
روچی طبیعتدن برخزینه ، حقیقی ذی قیمت برشیدر ؛ بوکا انضماماً اونلرک عمرلری
روحاً کوزل اولان استعدادلرینی کوچولتمهش ، بلکه بیولتمشدر . کندمزی بر کره
تخمیناته براقق ایسترسهک احوالده بیلمک که او اعظمک بزم سیاره من اوستنده ظهورلری
کندینه مدیون اولدوغمز واحد اساسی بی حالت جدیده سینده بو عالم کلنک اک یوکسک
ارتباطاته صوقولمقدن ته توقیف ایدم جگدی . غیرتلیله ، مراقبلیله ، جهان تاریخنه
شایان بودر چوق احواله قابل اولدقلری روحلریله اونلر هر شیئه مستحقدر . اکربن
بو اعظمه بر عالم واحد اساسی ، برنجی درجه بیوکلکده برر ییلدیز صفتیه بیکلرجه
سندن صوکره بروقتینه تصادف ایدم ییلوبده هر نه صورتله اونلرد یاقین کلش اولان
هر شیئی سوتلی ضیالریله نصل یکیدن احیا ایدوب شلتدکلینه شاهد اولسه بدم ، آرزعجب
ایدردم . بو اصل طبیعتلرک من بقیدرکه اونلرک اقطار علمیه مفارقتی یر یوزنده طورملری
کی مبارکانه تأثیر ایدر ، اورادن پزه قارشو مانند انجم یالکز یک جوق دفعه فورتونلرله
مقطع اولان برسفرده حرکتی توجیه ایدم جگمز استقامت قاطی کی پارلدارلر ،
حیاتده خیرخواه ومددکارلق اولق اوزره کندیلرینه مراجعت ایتدکلریمز شدی کاملین ،
سعداء صفتیه برحسرت انظاری کندیلرینه جذب ایدرلر... انسان طبیعتک جناب حق ایله
ایتدیکی ایلک مکالمه در . هیچ شبهه ایتیمورم که بو مکالمه ساثر سیاردرده دها جوق
یوکسک ، دها درین ودها آکلیشلی اوله رق اجرا ایدیه ییلیر .

مستقل بر بقایه ایناتق سعادتق هیچ بروجهله غائب ایدم ؛ حتی دیسه بیلمک که
هیچ برباشته حیاتی امید ایتیمیلردم بتون بو حیات ایچون اولورلر . اوزرینه برهان
اقامه ایدیه جک اولان شیئه برهان اقامه ایتیم لم ! یوقسه ارکج تعبیر اولندیقی وجهله
علم ایشمزدده آخرت حقنده کی آنحق کندی ناقص لغمزی میدانه قویارژ . علمک کافی
کلدیکی یرده اعتقاده احتیاجز اولماز ؛ لیکن علم قدرتی محافظه ایتدیکی یاخورد غیر کافی
اوله رق اظهار ایتدیکی یرده اعتقادده حقنه منازعه ایتیم ییلیر . یالکز ، علم ایله اعتقاد

بر برینی رفع اتمک ایچون دکل ، بلکه بر برینی تکمیل اتمک ایچون وجوده کلشارد ،
قاعده اساسیه سندن حرکت ایدلیدی آنده حق حاضرجه هر یرده استحصال ایدلش اولور .

بعدالموت حیات کتابچهنده فهنر دیورکه :

« انسان یرده بر کره دکل ، بلکه اوچ دفعه یاشار . برنجی مرتبه حیات بر خواب
دائمی ، ایکنجیسی خواب ایله انتباه آزه سنده بر مبادله ، اوچنجیسی بر انتباه ایدیر .
برنجی مرتبه ده انسان یالکز باشنه قرا کلقده یاشار ؛ ایکنجیده باشقلرینک یاننده
و آره سنده برابر فقط آیری اوله رق سطح ارضک عکس ایتدیردیکی بر آیدینلقده یاشار ؛
اوچنجیده حیات باشقه روحلر ککیله روح اعلا ده بوکسک بر حیاته قاربشیر ، و اشیای
متاهیه نک حقیقتی مشاهده ایدر .

برنجی مرتبه ده جسد جرثومدن انکشاف ایدوب کندینه ایکنجیسی ایچون آلاتی
وجوده کتیرر ؛ ایکنجیده روح جرثومدن انکشاف ایدوب کندینه اوچنجیسی ایچون
آلاتی وجوده کتیرر ؛ اوچنجیده هر انسان روخنده موجود اولان ، و ذاتاً بوراده
بزم ایچون قرا کلق ، اوچنجی مرتبه روخه کوندوز کبی آیدینلق بر آخرت ایچون
سزمه ، اعتقاد ، احتساس و سوق ده واسطه سیله انسانلردن اوتیه اشارت ایدن جرثوم
الهی انکشاف ایدر .

برنجیدن ایکنجی مرتبه حیاته انتقاله و لادت دنیر ؛ ایکنجیدن اوچنجی به انتقاله
اولوم دنیر .

ایکنجیدن اوچنجی مرتبه به کچدی کمز یول ، برنجیدن ایکنجی به واصل اولدوغمز
بولدن ده قرا کلق دکلدر . برینی عالمک مشاهده خارجییه سنه ، اویری داخلیه سنه سوق
ایدر .

فقط نصل که جوجق برنجی مرتبه ده ده ایکنجیده کی حیاتک بتون رونق و تکمیل
موسیقیسی ایچون اعمی و اصم ایسه و صیجا ق رحم مادر دن تولدی اوکا سرت کلوب
کندیسنی متالم ایدیورسه ، و نصل که دهایی وجود خارجی به انتباه و وقوع بولدن
اوکجه جوجقک ولادته اولکی و اراقنک تخریبی اولوم اولق اوزره طویدوغی بر آن
وارسه ، اوجهتله تکمیل شعور مرکز هنوز طار بندنه مربوط بولندوغی شمیدیکی وار لغمزده ده
اوچنجی مرتبه ده کی حیاتک شععه و موسیقی و احتشام و سربستلکندن هنوز بر شی

بيلمیز ، ویزی اورایه سوق ایدن طار قارا کلکی کچیدی جیقه جق یری اولیان کور بر چوال یرینه طوتیو یریرز . لکن اولوم آنجق دها سربست بروجوده ایکنجی برولادترکه اونده روح طسار قبوغنی چوجنک ایلک ولادتمه کنسینککنی یابدینی کی پاره لیوب بر آقوب چوروتور .

اوندن سوکره بزه شمیدیکی حواسمزله خارجا وعینی زمانده آنجق اوزاقدن یاقینه کتیریلن هرشی دروننه طرفزدن نفوذ اولوب احساس اولتور . روح آرتق طاغده ، چنده اوستدن طولاشمیه جق ، آرتق بهارک بتون نشاطدن محاط اولدینی حالده ینه هرشیثک کنسینه یالکیز خارجی قالدینی اسقندن ازطاج ایدلیه جک ، بلکه طاغده ، چنه نفوذ ایدوب اوقوتی ونماده کی شوقنی طویه جق ؛ آرتق کلمات و اوضاع ایله بر فکری باشقه لرنده حصوله کتیرمه یورولیه جق ، بلکه فکر تلقینی ذوقی آرتق بدئلرله آیری دکل ، بدئلرله مربوط اولان روحلرک بریرینه بلا واسطه تأثیرندن عبارت اوله جق ، کری بر اقیلان سوکیلیرینه ظاهراً کورونمیه جک ، بلکه اونلرک الک درونی روحلرنده جزؤلری اولمق اوزره ساکن اوله جق ، اونلرک دروننده واونلر واسطه سیله دوشونوب حرکت ایدمه جک .

رحم مادرده چوجقده ساده بر جسد روحی ، تشکل سوقی واردر . کنسیدیلرله تنی ایتدیکی عضو کتله لرینک خلقت وانکشافی اونک شؤ ونیدر . بواعضاتک کنسینک اولدوغنی طویغوسی هنوز اونده بوقدره ، چونکه اونلری قوللانماز و قوللانماز . کوزل برکوز ، کوزل بر آغز اونک ایچون مجرد کوزل شلردرکه اونلرک بروقت کنسینک ایشه یارار اقسامی اوله جقلرینی بيلمیه رک میدانه کتیره شدر . اونلر چوجنک هنوز حقنده برشی بيلمیدیکی کله جک برجهان ایچون یابلسلردر ؛ چوجق اونلری آنجق والده نک تشکل عضوینده وانحاً مؤسس بولان بالذات کنسینه مهیم برسوق قوه سیله اظهار ایدر . لکن چوجق ایکنجی مرتبه حیات ایچون کماله کله رک شمیدی به قدرکی خلقت وانکشافنک اعضاسنی صیروب کری بر اقدینی کی درحال کنسینی بتون فطرت وانکشافاتنک بالذات قادر بروحدنی اولمق اوزره کورور . بوکوز ، بو قولاق ، بو آغز ، شمیدی اوکا عاشرده ، و اوکجه دن مهیم تحسسات فطریه به کوره اونلری انکشاف ایتدیردیه ، شمیدی اونلرک ممتاز استعمالی اوکره نیر . ضیا ، الوان ، الحان ، رایحه لر ، ذوق واحتیاس عالی آنجق

شمعی اوکا بونلر ایچون وجوده کتیرلش اولان آلاتده معلوم اولورلر ، اکر اونلر قولانیلیر وایشه یارار حالده میدان ککشلرسه اونک ایچون نه ای !
 برنجی مرتبه نك ایکنجی به نسبتی ایکنجیک اوچنجی به نسبتده یوکسکاتلمش اوله رق
 عودت ایدم جکدر . بو دنیاده بزم تکمیل فعل واراده من طبق بو صورته آنجیق بزم
 دار آخترده کندی ذاتمز صفتیه باقوب قوللانه جقمز برعضویت حصوله کتیرمک ایچون
 حساب آتیر . بتون تأثیرات روحیه ، بتون قوت اظهار ایتمک نتایجی ، که بر آدمک
 حیات زمانلرنده کندنندن صدور ایدوب بشرعالمیه طبیعتده نافذ اولورلر ، کیزی کورلر
 بر رابطه ایله ذاتاً برریله مربوطدرلر ، بونلر انسانک حیات زمانلرنده سوردوکی روحانی
 عضو کتله لیدر ، روحانی بر بدنه ، طور مقسزین دها ایلری قاورریان قوتلرله تأثیراتی
 حائز برعضویته مربوطدرلر که بونلرک شعوری هنوزاوندن خارج بولنور و بوندن طولانی
 بونلری او ، هر نه قدر شمعیکی وارلفیه آیرلر صورته بر لکده نسج ایدمشلر سده ،
 ینه آنجیق او وارلقدن خروج هظه سنده کنديسنگ اولمق اوزره طانیر . لکن انسان
 بوراده قدرت کاسبه سنگ ربط اولتمش اولدوغی اعضاسندن آیرلینی اولوم آئنده بردن بره
 ساقی حیات تظاهراتک نتیجه سی اولمق اوزره افکار ، قوی ، تأثیرات عالنده باقی ومؤثر
 اولان ، و برمنبعدن عضوی اوله رق نبعان اتمش اولمق اوزره حالاده وحدت عضویه سی
 کنديسند طاشیان هرشیدن آگاه اولورکه او وحدت لیکن شمعی ذی حیات ، کندنندن
 آگاه ، بالذات قادر اولور و بشریت ایله طبیعتده فردانی کمال قدرت ذاتیه ایله کندی
 اختیارینه کوره تصرف ایدر .

هر هانجی بر کیمسه نك مدت حیاتنده بشریت و طبیعتده نافذ اولان افکارک
 حصوله کلی ، تشکیل یاخود محافظه سی ایچون معاومته بولوندوغی شی اونک
 غیرقانی اولان جزوی ایشته اودرکه هر نه قدر ایکنجی مرتبه ده قدرت کاسبه نك ربط
 اولتمش بولوندوغی بدن چوقدن جورومش ایسه ده اوجزؤ اوچنجی مرتبه ده ینه فعالیتده
 دوام ایدم جکدر . ملیونلرجه فنا بولمش انسانلرک حصوله کتیردکلری ، یابدکلری ،
 دوشوندکلری کنديغیریه برابر فنا بولامشدر ، نه ده صوکره کی ملیونلرک حصوله کتیره
 جکلری ، یابدکلری ، دوشونه جکلرندن تخریب ایدیه جکدر . بلکه او بونلرده تأثیر
 دوام ایدر ، بونلرده بالذات ذی حیات اوله رق دها ایلری تکامل ایدر ، بونلری بیوک
 بره دغه طوغری سوق ایدرکه کنديلری کورمزله .

واقعا بزه بو مفکوروی بقا آنجق برتجرید و قنا بولان انسانلرک روحک بر حیات اولانلرده تأثیره دوامی یالکز بوش بر امرذهنی اولق اوزره کورونور . لکن آنجق شوندن طولانی بوزه بویه کورونورکه بزروحلری اوچنچی مرتبهده طبیعتی املایدوب اوبکا نفوذ ایدن وجود حقیقلرنده قاورییه جق بر حاسهیه مالک دکلز ، مجرد اونلرک وارلقنک بزمنکه ارتباط نقطه لرخی ، اوجزوی طانیه بیلیرزکه کندیسله برلکده اونلر بزه تمکون ایشلردر و بزه اونلردن انتقال ایتش اولان ینه اوافکار صورتی آلتنده کورونور .

بایمقده اولان برطاشک سوده بر اقدینی موجه دائره سی صودن طیشاری جیقان هر طاشک اطرافنده چارمه سیله یکی بر موجه دائره سی تحریک ایدرسده کندیس ینه حد ذاتنده ارتباطلی بردائر اوله رق قالیرکه هپسی تحریک ایدوب محیطه آلیر ؛ فقط طاشلر یالکز محیط دائره لرینک پارچه لانه لرندن خیردار اولورلر . بز بویه بخیبر طاشلر بزه یالکز شوکه بز قاتی طاشلره ممائل اولیه رق بالذات هر بریمز ده ا حیاتهده اطرافزده ارتباطلی بردائر تأثیرات ترسیم ایدرزکه ساده دیگرلرینک اطرافنده دکل ، بلکه دیگرلرینک ایچنده توسع ایدر .

فی الواقع انشای حیاتهده هر کس تأثیراتیله برلکده سوز ، اورنک ، یازی وفعل واسطه سیله باشقلرنده تمکون ایدر . ده ا گونه حیاتهده ایکن ملیونلرجه معاصری اونک روحک شراره لرخی کندیلرنده طاشیمشلردی ، اونلرده یکی ایشیقلر اشتعال ایتش ایدی ؛ ده ا ناپولئون حیاتهده ایکن روحک قوتی همان تکمیل همعائنه نفوذ ایتشیدی ؛ ایکی سده اولنجه معاصر عالمه سوردکلری بوحیات داللری برلکده اولمدیلر ؛ ساده بو دنیایه عائد یکی دالارک سوق قوتی سوندی ، و بر فرددن نشأت ایدوب هیأت عمومیه سنده ینه بر فرد تشکیل ایدن بو محمولاتک نشوونماسی ده ا اولنکی ایلک نشأتلری کبی شمدی اونلرده مندیج ، طرفزدن واقعا قاورانلمیه جق عینی بر شعور ذاتله وقوعه کلیر . حالابر گونه ، برشیلهر ، بر ناپولئون ... کندیلرندن خبردار ، حین موتلرنده اولدقلرندن ده ا یو کک متکامل ، بزه متفکر و فاعل ، افکار حصوله کتیریجی و اکال ایدیجی فردلر صفیله ، هر بریسی آرتق طیار بر بندنه قاپانمش اوله رق دکل ، بلکه حیات زمانلرنده تشکیل ، تسریر و حکم ابتدکلری عالمه فیضان ایتدیرلمش و ذانلریله اونلردن حالا سزدیکمز تأثیراتک اوزرندن یک ایلری واصل اوله رق بزم آرا مزده ، بزه یاشارلاز...

لیکن یالکزک بیوک روحلر دکل، بلکه هر قابیلی آدم آخرتده کندی طرفندن
 حصوله کتیرلش، نهایتن روحانی کسیر، تأثیرلر، اساسلرک وحدتی کندنده احتوا
 ایدن برعضویتله اویانیرکه بالذات انسانک روحک حیات زمانلرئده اوزاجه وقوتلیجه
 اطرافنی قاورادیفنه کوره بیوکجه یاخود کوچکجه بر محیط املا و آز چوق تکامل قوتی
 احراز ایده جکدر. فقط کیم که بوراده طویراق پارچه سنه یا بشوب آنجق ماده سی
 تحریک ایتک، غذالاندیرمق واکلندیرمک ایچون روحنی قوللانمشدر، اوندن ده آنجق
 اهمیتن بر حقیقت کری قاله جکدر. وبو وجهله اک زنکین یالکز قوتی اسیرکه مک ایچون
 پاره سی صرف ایدرسه اک فقیر اوله جق، اک فقیرده معیشتی ناموسکارانه قازانمق ایچون
 قوتی صرف ایدرسه اک زنکین اوله جکدر. چونکه هر کس بوراده نه صرف ایدرسه
 اوراده اله کچه جک، پاره ده اوراده رایجندن نه حصوله کتیردیه آنجق اوکچه جکدر.
 شمدیکی حیات روحانیزک معناسی، بزه قسماً بوراده هیچ بر شفا ویرمین تحری
 حقیقت تشهلکی، هر طوغرو روحک ساده آخرتیه یاریه جق ایشلر وجوده کتیرمکه
 جالشه سی، بزه بوراده مضرتلری مورت اولماقله برابر فنا اولان اقبالدن اولایب اساسی
 کوسریله میه حک بر قورقو القا ایدن ندامتلی وجدان، بونک هپسک بزه او عالمده
 نه کتیره جکنی سزمن تحسبات قبل الوقوعدن نشأت ایدرلرکه اوراده حتی اک کوچک
 واک کیزلی فعالیتنیزک ثمره سی بزه ذاتنیزک بر جزوی اولق اوزره دوشر.
 خلقتک بیوک عدالتیدرکه هر کس آئیده کی وارلفنک شرائطنی کندی کندینه وجوده
 کتیرر. انسانه اعمال، خارجی مکافات یاخود مجازات واسطه سیله اعاده ایدلیه جک؛ ...
 بلکه روح مرتبه مرض عظیمی، اولومی یکیردکدن صوکره فطرتک هر صوکره کی
 مرتبه نی اولکنک اساسی اوزرینه بنا ایدن غیر قابل تحویل ترتیب طبعیه سیله کوره ..
 دها یوکسک بر وجودده ووجوده ساکنانه دها ایلری انکشافه دوام ایدر؛ وانسان
 ابی یاخود کوتو، اصلانه یاخود بیانی معامله ایتدیکنه، جالشقان یاخود قبل اولدوغنه کوره
 کله جک حیاتده صاغلام یاخود خسته، کوزل یاخود چرکین، قوتلی یاخود ضعیف
 برعضوتی کندینک اولق اوزره بوله جق، وبو عالمده کی فعالیت اختیاریه سی اونک باشقه
 روحلره قارشو وضعنی، قدرینک بولنی، او عالمده کی دها ایلری ترقیسی ایچون قابیلیات
 واستعدادلری تعین ایده جکدر..

یوندن طولای قوتلی و فعال اولکنز . چونکه بوراده یاراش کیدن اوراده طوپال کیده جک ، بوراده کوزلرخی آجیان اوراده ضعیف بررؤیته مالک اوله جقدر ، یالانجیق و قاتل ایدن کرچک وانی روحلرک نعمتیه آهنگسزلکنی الم کبی طوبه جقدرکه اوالم اوئی او عالمدهده بوراده کی کناهیله استجلاب ایتدیکی قاتلی اصلاح وازاله ایتکه سوق ایدم جک ، واک کوچک ، اک صوکنجی سینه سندن ده صیریلوب عفو اولوتجه به قدر اوئی سکون و راحت بولمه براقیه جقدر . دیگر روحلر ذاتاً چوقدن جناب حقه واصل ، یاخودده اذکاریه ملذذ یاشارلرکن او دها ضرورنده ویرده کی حیاتک قابلیت تحولنده اوتیه بری به سوروله جک ، وروخنک قاتلی انسانلری ضلالت و اعتقاد باطل افکاریه تعذیب ایدم جک ، اونلری کوتولک و بدالقلره سوق ایدم جک ، کندیسی اوچنجی عالمده تکمل یولنده کری قالدینی اناده کنديلرنده حیاته دوام ایتدیکی کیمه لری ده ایکنجی عالمده اوچنجی به بوللرندن آله قویه جقدر .

لکن نه قدر اوزون مدت یالانجی ، کوتو و بیایغی تأثیره دوام و کرچک ، کوزل ، طوغرو ایله بقای اوغورنده اوغراشه بیله ده اک صوکنده اونک دایما بیوین قوتی ایله مغلوب اولور ، کندیسنک متزاید قوتله کری بوسکورتن نتایجی ایله محو ایدیلیر ، و بو صورتله بتون یالان ، بتون کوتولک ، بتون کیردن انسانک روحده نهایت برشی قالماز . انسانک ایدی ، غیر فانی جزئی آنجق اونده کرچک ، کوزل ، وانی اولان شیدر . یوندن اونده آنجق برخردل دانه سی قدر اولورسه — فقط کیمده کی اصلا بولماز ، او اولماز — اک صوکنده اوخس و خاشا کدن آنجق کوتولری تعذیب ایدن حیاتک تطهیر آتشیله تمیزلرک اوچنجی مرتبه ده قاله جق ، و کچه ده اولسه ینه شجره محتشمه به بیویه بیله جقدر .

سزده سوينکنز ، ای روحلری بوراده ضرورت و الم ایله چلیکنديرلشلر؛ بوراده تریکیزه قارشى موانعله فعال مجاهده ده بولدوغکنز ممارسه سزه یاریه جق ، ویکى واراقه دها قوتلی طوغه رق قدرکزک سزه بوراده اھال ایتدیردیکنی دها سریم و دها مسروانه احرار از ایدم جکسکنز .

دارالحکمة الاسلامیه اعضاسندن

اشرف افندی زاده

شوکتی

۱۵ ربیع الآخر ۱۳۳۷

۱۸ کانون اول ۱۳۳۵

